

ඉදිස්විචාදය හා මහ යුදෙව් සංහාරය

චැනියල් ගෝල්චිහාගන්ගේ Hitler's Willing Executioners (හිටිලර්ගේ ආසක්ත අලුගෝසුවේ) කෘතිය පිළිබඳ වෛචනාත්මක ව්‍යාරයක්

Fascism & the Holocaust

A critical review of Daniel Goldhagen's Hitler's Willing Executioners

පහත පළවන්නේ එක්සත් ජනපදයේ සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ ජාතික ලේකම් බේවිඩි නොර්ත් 1997 අප්‍රේල් 17 දා තැගෙනහිර ලැබුසිග් හි මීටර්න් රාජ්‍ය විස්වවිද්‍යාලයේ දී පැවැත් වූ දේශනයකි. 1997 මැයි 30 කම්කරු මාවත ප්‍රවත්පන් පලුවූ ලිපිය කොටස් හතරකින් මෙහි පළකරමු.

දෙවන කොටස

නුතන දේශපාලන යුදෙව්-විරෝධයේ නැගීම

යුදෙව් විරෝධය සහතිකෙන් ම නුතන ප්‍රපාතයක් නොවේ; ජරමනියට සීමිත ව්‍යවක් ද නොවේ; යුරෝපීය රටවල් ගනනාවක එය පැතිර ඇත. එහෙත් යුදෙව් විරෝධය පැහැදිලි හා බලගතු දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් ලෙස පැන නැංගේ දහනව වන සිය වසේ අවසාන තුනෙන් ප්‍රංශව තුළය. යුදෙව් විරෝධී දේශපාලන ව්‍යාපාරයන්ගේ වර්ධනය නුතන කාර්මික ධනවාදයේ වර්ධනයට සම්බන්ධ වූ සංකීර්ණ සමාජ සන්තතින් තුළ මුළු බැස ඇතැයි යන්න වාදයට හාජනය කළ නො හැකි ය.

මෙවාසින් ඉතාම වැදගත් එක වූයේ අලුත් හා අතියින් බලගතු වූ සමාජ පන්තියක පැන නැගීම ය. 1870 ගනන් වන විට, විශේෂයෙන් ම 1871 පැරිස් කොමියුනයෙන් පසුව, වචවඩාත් සමාජවාදී දාජ්‍යවාදයේ බලපැමුව හසුවූ කාර්මික කම්කරු පන්තියක පැවැත්ම දන්ශ්වර අවශ්‍යතාවන්ට විහා වශයෙන් ම විෂ්ලවවාදී තරජනයක් ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

මෙම තරජනයට ප්‍රතිචාර ලෙස වරප්‍රසාදීත පන්තිහු - දන්ශ්වර පන්තිය සහ ඒ වන විටත් සැලකිය යුතු ඉඩම් හිමි කොටස් - පවත්නා සමාජ පර්යාය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා මහා පදනමක් වගා කිරීමට මං සෙවිහ. මෙයට පරස්වාවකව, සමාජවාදී කම්කරු පන්තියට එරෙහිව ධනවාදය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජනතා පදනම පැන නැගුණේ නුතන කාර්මික වර්ධනයේ සන්තතින් විසින් දිගින් දිගට ම සමාජ හා

ආර්ථික තත්ත්වයට යටින්-වල කැපීමට පාතු කෙරුනු මධ්‍යම පන්තියේ කොටස් තුළිනි.

ඡේමනියේ 1873 දී තද බල අවපාතයක් එලකීම ද සමග කොටස් වෙළඳ පොල බිඳී මධ්‍යම පන්තික ආයෝජකයන්ගේ ඉතිරි කිරීම මහා විනාශයකට පාතු කළේ ය. බිස්මාක්ගේ නිදහස් වෙළඳාම හා ලෙයිසස්-ගොරු (රාජ්‍ය නිර්බාධ) පිළිවෙත්වලට විරැදුෂ්‍ය මහජන නැගීම සැලකිය යුතු වේගයකින් වර්ධනය විය. යුදෙව් සම්පේක්ෂකයන් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් කොටස් වෙළඳ පොල වටා වූ සේෂලිවල පැටලී සිටීම යන අවසන්නාවන්ත කාරනාව නො මග හිය මධ්‍යම පන්තික කොටස්වල කේරුපයට කේන්දුයක් සැපයී ය. මෙම තත්ත්වය තුළ නුතන ධනවාදයේ න්‍යුරුකම් සමග යුදෙව් ජාතිකයා අනනා කිරීම තව දේශපාලන අර්ථභාරයක් අත් කර ගති.

සත්තකින් ම සුළු දන්ශ්වර ජනකාය මෙවන් ආයාවනයන්ට නැමීමට තිබුනු ඉඩකඩ දීර්ඝ කාලීන අගතින් විසින් සුකර කරනු ලැබේ ය. එහෙත් දන්ශ්වර සංවර්ධනය විසින් නිර්මානය කරනු ලැබූ නිශ්චිත වෙශයික කොන්දේසි මෙම පැරනි අගතින් අතියා ප්‍රතිගාමී මාවත් දිගේ මෙහෙයවා ඒවාට අති-අසාමාන්‍ය විනාශකාරී බලපැමුක් අත් කර දැනි.

ඔවෝ ග්ලගෝ, රැඩොල්ං මෙයියර්, විල්භෙල්ම් මාර් වැනි යුදෙව්-විරෝධී ලේඛකයේ යුදෙව්වන් දන්ශ්වර කැරුරුකමේ සදේහතාව ලෙස විස්තර කර ජරමානු මධ්‍යම පන්තිය තුළ වියරු වැටුනු කොටස් - සුළු වෙළන්දන්, හස්ත කරමාන්තකරුවන් සහ රැකියා විරහිතයන් -අතර සැහෙන ග්‍රාවකත්වයක් අත් කර ගත්හා.

දහනව වන සියවස පුරා යුදෙව් ජනයාගේ සමාජ තත්ත්වයන් සැලකිය යුතු අන්දුමින් වර්ධනය වීම ජරමානු මධ්‍යම පන්තියේ ව්‍යාකුල දන්ශ්වර විරෝධී හැගීම යුදෙව්වන්ට එරෙහි වෙරයක් තුවට හැරවීමේ ප්‍රයත්න සුකර කළේ ය. "1870 ගනන් වන විට, මුළුමනින්

ම ධනේශ්වරකරනය කරනු නො ලැබූ සමාජයක උච්චතම දහපති පන්තිය ලෙස ද, ඒ වන විටත් නවීකරනය කරනු නොලැබූ ජාතියක නවාරම්භක තව්‍යකාරකයන් ලෙස ද යුදෙවිවන් ඉස්මතු වූ” (3) බව රෝබට විස්ට්‍රේව් නැමති ඉතිහාසයෙහි ලියයි.

විස්ට්‍රේව් විසින් සපයා ඇති සංඛ්‍යා ලේඛන අනුව, 1882 දී බැංකු හා කොටස් වෙළඳ පොලවල නියුත්ක්ති සේවකයන්ගෙන් සියයට 22ක් ම යුදෙවිවේ වූහ. ජර්මන් ජන ගහනයෙන් සියයට එකකට නො වැඩි සංඛ්‍යාවක් යුදෙවිවන් වූ තතු තුළ ඔවුනු බැංකු සහ නය ආයතන වල අයිතිකරුවන් අතුරෙන් 43.25%ක් ම නියෝජනය කළහ. බරලිනයේ බිලයික්රෝචිර, හැමබරැගිහි වෝර්ඩුරුග්, කොල්න්හි ඔපන්හයිට් සහ පූන්ක්ගරටහි ස්කේව්දර වැනි විශාලතම බැංකු යුදෙවිවන් විසින් පාලනය කරනු ලැබේ ය. ජර්මානු කර්මාන්තවල ප්‍රධාන අංශ දහයක කළමනාකාර මන්ඩලයන්හි සාමාජිකයන්ගෙන් සියයට 25ක් ම යුදෙවිවන් වූ බව 1900 ගනන් වල ආරම්භයේදී වර්තර සෞම්බාට් ප්‍රකාශ කළේය.

ජර්මානු යුදෙවිවන්ගේ සාර්ථකත්වයේ තවත් වැදගත් ලක්ෂණයක් වූයේ තීපුන වංත්තින්හි ඔවුන්ට තිබුනු ප්‍රමුඛ තත්ත්වය සි. 1882 වන විට සියලු වෙවුනුවරුන්ගෙන් සියයට 11.7ක්, ප්‍රවත් පත් කළා වේදීන්ගෙන් සියයට 8.6ක් සහ නීතිඥයන්ගෙන් සියයට 7.9ක් යුදෙවිවේ වූහ. මෙම සංඛ්‍යාවන් විසින් පෙන්වුම් කරන ලද පරිදි යුදෙවි තරුනයේ විශාල පර්මාවකින් ඉහළ අධ්‍යාපනය ලබා ගත්හ.

යුදෙවි තරගකාරිත්වය නො රිස්සු ජර්මන් මධ්‍යම පන්තියේ අනාරක්ෂිත හැඟීම අමතා යුදෙවි විරෝධී හැඟීම් ප්‍රවාරය කිරීම සඳහා මෙම සාර්ථකත්වය තව දුරටත් බීම සකසා දුනි.

පෙර සමයක දී යුදෙවි විරෝධී ගැඟීම සංකීර්ණය වී තිබුනේ ආම හා සම්පූදාය තිසා සෙස්සන්ගෙන් ඩුදෙකළා වූ යුදෙවි ජනයාගේ කේවලතාව යයි සලකන ලද දෙයට එරෙහිව ය. එහෙත් අලුත් යුදෙවි-විරෝධය පිහිටා ගත්තේ යුදෙවි ජනයා උච්චතම වඩා ජාතික ජ්විතය තුළට කා වැදීමට එරෙහිව ය; මෙම විරෝධතා වෙළට 18 වන සියවසේදී උමතු ලෙස පැනිර හිය ව්‍යාජ විද්‍යාත්මක වර්ගවාදී න්‍යායන් විසින් රැකුල් දෙන ලදී. යුදෙවි ප්‍රාග්ධනයට එරෙහි අරගලය සඳහා කරන ලද කැඳවුම් ජර්මානු වර්ගය, යුදෙවි ආධීපත්‍යයන් ගලවා ගැඟීම සඳහා කරන ලද අනියාවනයන් සමග බැඳී තිබුනි. “යුදෙවිවාදය” සහ ජර්මන්හාවය අතර අරගලය අනිවාරතිය “ලෝක එතිහාසික ඉරනමක” යයි විශ්ලේෂීම මාර් නිවේදනය කළේ ය.

යුරෝපයේ යුදෙවි විරෝධය

දේශපාලන යුදෙවි විරෝධය තුදෙක් ජ්‍රේමනියට සීමා වූයේ නැත. මේ සමාන්තර ප්‍රපාලයක් ප්‍රන්සයේ ද වර්ධනය විය. යුදෙවි-විරෝධය නැගී එන්නා වූ සමාජවාදී කමිකරු පන්තියට පමනක් නො ව, ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රයට ද එරෙහිව මහජන සහය බලමුළු ගන්වා ගැනීමේ ලා ඉතාම සාර්ථක ක්‍රමය බව, එය ප්‍රවලිත කළ අය විසින් දක්නා ලදී. යුදෙවි විරෝධයේ පදනම උඩ තව ජාතික සමම්තියක් ගොඩනගා ගෙන ධනේශ්වර කාර්මිකරනය විසින් වර්ධනය කරන ලද්දා වූන් සමාජවාදය සඳහා ඉල්ලීම පදනම් කෙරුනා වූන් පන්ති හේදය අනිකුමනය කරන්නට අපේක්ෂා කෙරිනි. මෝරේස් නම් ප්‍රතිගාමී න්‍යාය ගාස්තුඡ්‍යය කමිකරු පන්තිය ජාතික ගිරිය කුලට යලින් අන්තර්ගත කර ගැනීමේ මාධ්‍යයක් ලෙස යුදෙවි-විරෝධය සංකල්පනය කර ගති. “අප කමිකරු පන්තිය යටපත් කළ යුතුය” යයි ඔවුනු ලිවිය. “මේ මිනිස්සුන්ට ආරක්ෂා කර ගැනීමට යමක් දිය යුතුය; අනිහාවනය කිරීමට යමක් දිය යුතුය” මෙම ජාතික ව්‍යාපාරය යුදෙවි-විරෝධයේ වූන් සාක්ෂාත් කළ යුතු විය. (5)

යුදෙවි-විරෝධය පාවිච්චි නො කොට එකාග්‍ර ජාතික සම්යියක් ඇති කර ගත නො හැකි යයි පරම ප්‍රතිගාමී වාල්ස් මවුරාස් ප්‍රකාශ කළේ ය; පන්ති ප්‍රතිසන්නතා යටපත් කිරීමට එය ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇති. “දෙවියා දුන්න යුදෙවි-විරෝධී ව්‍යාපාරය පහල වූයේ නැති නම් සැම දෙයක් ම ඉටු කර ගත නො හැකි යයි ද අනියින් ම දුෂ්කර යයි ද පෙනේ. සැම දෙයක් ම සුදානම් කිරීමට ද රලි හැර මැද සරල කර ගැනීමට ද එය ඉඩ සලසා දෙයි. කෙනෙකු ජාතිමත්වය නිසා දැනටම යුදෙවි-විරෝධයෙක් නො වූයේ නම්, ඉන් ලැබෙන අවස්ථාව පිළිබඳ හැඟීම නිසාම යුදෙවි-විරෝධයෙකු වනු ඇත.” (6)

1894 දී බ්‍රේශ්ස් නඩුව ප්‍රසුර යිය පසුවීම මෙයියි. ජර්මනියට ඔත්තු සැපැයි යයි වෝදනා ලැබූ පෝසන් යුදෙවි හමුදා නිලධාරියා යුදෙවි-විරෝධී උද්සේෂ්ඨනයේ කේන්දුය ඉලක්කය බවට පත් විය. “යුදෙවිවන් මරාපියවි!” යන හඩ නගම්න් නගර 70ක ම හැඩිරු කැරලි ගැසුහ. යුදෙවි ප්‍රජාතිය ස්ථානවලට (සිනගොග්) පහර දෙන ලදී. යුදෙවිවන්ට අයත් කඩසාජ්පු කඩා, ප්‍රවිඩා, මංකාල්ලකා, යුදෙවිවන්ට වීදිවල පහර දෙන ලදී.

ජර්මනියේ මෙන් යුදෙවි-විරෝධී ව්‍යාපාරය ප්‍රධාන වශයෙන් ම තම ජනතා සභාය ලබා ගත්තේ මධ්‍යම පන්තියෙනි. විශේෂයෙන් ම කඩා කඩ කාරයන් හා විනාජයේ මුවවිට සැරු වෙනත් සුළු ජාවාරම්කාරයන් ද තුළිනි. බ්‍රේශ්ස් සිද්ධිය හෝ ප්‍රන්සයේ යුදෙවි-විරෝධී ව්‍යාපාර පිළිබඳ කිසිවක් මහාවාරය ගෝල්චිහාගන්ගේ පොත් දක්නට නැත.

යුදේවි-විරෝධය සහ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂය

හේටිලර්ගේ ආසක්ත අපුගෙස්සුවේ නම් කානියේ කේත්තීය ප්‍රස්තුතයක් වන්නේ ජර්මානු සමාජයේ සැම කොටසක් විසින් ම යුදේවි-විරෝධය සාර්ථකව ම පිළිගන්නා ලද බවයි. ජර්මනිය තුළ යුදේවි විරෝධයට එරහි විපක්ෂයක් පැවතුන බවට අර්ථාරි හෝ විශ්වාසී සාක්ෂි කිසිවක් ම තැනැයි කිමට තරම් දුර මහාවාරය ගෝල්චිභාගන් ගමන් කරයි. ගාස්ත්‍රිය පර්යේෂන කානියක් යයි පෙනී සිටින පොතක එවන් ප්‍රකාශයක් පල විය හැකිය යන්න ම සිත් කම්පා කරවන සූප්‍ර ය.

ජර්මානු සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රය කමිකරු පන්තියේ විජ්ලවවාදී මහජන ව්‍යාපාරයක් නියෝජනය කළාවූ වර්ෂවල එහි ඉතිහාසය - එනම්, 1870 ගනන්වල සිට ප්‍රථම ලෝක යුදේවි 1914 දී පුපුරා යාම දක්වා - යුදේවි-විරෝධයට එරහිව ගෙන යන ලද දරුණු ව්‍යායාමය විසින් බොහෝ දුරට කමිකරු පන්තිය යුදේවි විරෝධයට විරැද්ධිව ප්‍රතිශක්තිකරනය කරන ලදී. එය කමිකරු ව්‍යාපාරය තුළ යුදේවි විරෝධය අහොසි කළේ නැතු. එහෙත් එය යුදේවි විරෝධය දේශපාලනිකව නො වැදගත් තත්ත්වයකට ඇද දැමීය.....ස්ටේකර්ට විරැද්ධි අරගලය සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය උදෙසා අරගලයක් විය; කමිකරු පන්තියේ ප්‍රජාතන්ත්‍ර අයිතින් තහවුරු කිරීමක් විය.” (8)

ඇංඛ්‍යාල්ං ස්ටේකර් විසින් නිර්මානය කරන ලද විශදුව ම යුදේවි-විරෝධී ක්‍රිස්තියානු සමාජ කමිකරු පක්ෂය එවකට නීති විරෝධී වුව ද වැඩි වැඩියෙන් බලවත් වෙමින් පැවති සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රයෙන් කමිකරු පන්තිය ඉවතට හැරවීම සඳහා යුදේවිවන්ට පහර දීම පාවිච්ච කිරීමට යත්ත දැරිය. ස්ටේකර්ට ප්‍රතිවැද්ධිව, සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රය යුදේවි විරෝධයේ ප්‍රතිගාමී ස්වභාවය පිළිබඳව කමිකරු පන්තිය අධ්‍යාපන ගත කිරීම සඳහා බලගතු ව්‍යායාමයක යෙදුනි. 1881 මැතිවරනයේ දී සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂයේ ප්‍රකාශනයෙහි පක්ෂය මෙසේ කිය.

“යුදේවි විරෝධී කළහවල සොලිය ඇති කළ හැකි වුයේ ප්‍රති-සමාජවාදී නීති වලට පසුවය. එය පොදු යුදේවි සංඛාරයක මට්ටමට වර්ධනය තුවුයේ නින්දීත ම චෙතනා වලින් පැන නගින තුවිෂ වැඩි වලට එරහිව සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් කළේ තබා අනතුරු ඇගුවූ නිසා ය.” (7)

සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂයේ ප්‍රතිප්‍රහාරය කමිකරු පන්තිය මත ඉමහත් දේශපාලන හා සඳාවාර බලපැමක් ඇති කළේ ය. කමිකරුවේ යුදේවි විරෝධයට පිළිබඳව සඳහන් නොකරන අභ්‍යන්තරී ඇති මුද්‍රාව; යුදේවි විරෝධයට පිළිතුරු

දෙන බලගතු සංකේතයක් ලෙස යුදේවි ජාතික සමාජවාදීයෙකු ද ව්‍යාපාරිකයෙකු ද වූ පෙළ්ලේ සිංගරු වැදගත් බරලින් දිස්ත්‍රික්කයේ සිය ජන්ද අපේක්ෂකයා ලෙස සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂය විසින් තොරා ගන්නා ලදී. 1887 මැතිවරනයේ දී නගරයේ අන් සැම පක්ෂයක ම අපේක්ෂකයෙකුට වඩා සිංගරු ජන්ද ලබා ගති.

“යුදේවි-විරෝධයට විරැද්ධි වීම” “කමිකරු ව්‍යාපාරය තුළ ගොවනීය පදන්තමක් බවට එවත පත්වී ය” සි එස්ට්‍රිවි ලියයි. “ජර්මන් සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රය විසින් ඇංඛ්‍යාල්ං ස්ටේකර්ගේ බරලින් ව්‍යාපාරයට එරහිව ගෙන යන ලද දරුණු ව්‍යායාමය විසින් බොහෝ දුරට කමිකරු පන්තිය යුදේවි විරෝධයට විරැද්ධිව ප්‍රතිශක්තිකරනය කරන ලදී. එය කමිකරු ව්‍යාපාරය තුළ යුදේවි විරෝධය අහොසි කළේ නැතු. එහෙත් එය යුදේවි විරෝධය දේශපාලනිකව නො වැදගත් තත්ත්වයකට ඇද දැමීය.....ස්ටේකර්ට විරැද්ධි අරගලය සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය උදෙසා අරගලයක් විය; කමිකරු පන්තියේ ප්‍රජාතන්ත්‍ර අයිතින් තහවුරු කිරීමක් විය.” (8)

යුදේවි විරෝධයට එරහිව ජර්මානු සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය කළ අරගලය දිගු කාලයේ දී, එම සංවිධානය දෙස සැකයෙන් බැඳු ජර්මානු ජනගහනයේ එක් සේවයක් තුළ - එනම් යුදේවි මධ්‍යම පන්තිය - තුළ පුළුල් සහයක් දිනා ගති. සමාජවාදී ව්‍යාපාරයේ මූල්‍ය කාල පරිවෙශ්දය තුළ ජර්මානු යුදේවි බුද්ධිමත්ත්‍රගත් කුඩා එහෙත් වැදගත් කොටසක් ඉටු කළ වැදගත් ක්‍රියා කළාපය නො තකා තම කයේර අරපික අවශ්‍යතාවය උඩ ම පමණක් යුදේවි මධ්‍යම පන්තියේ දෙනෙශ්වරයේ අතිමහත් වැඩි කොටස් සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රයෙන් ඇත්ත්ව සිරියන. යුදේවි සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂය කෙරේ දැක්වූ ප්‍රතිවැද්ධි ආකල්පයට අතිරේක කරනාක් ද හේතු විය. එය නම්, සමහර විට අභ්‍යන්තර අනාරක්ෂිත හාවයක් තුළින් ජනිත වූ, කයිසර් විල්හේල්ම් රජ කෙරේ පක්ෂපාතිතවය හැකි තාක් ද්‍රුපිත අන්දමට විදානා දැක්වීම ය.

නව ගතවර්ෂය ආරම්භ වනවාත් සමග, යුදේවි-විරෝධයට විරැද්ධිව දෙනිචියාවකින් තොරව නැගී සිටියේ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂය පමණක් ය යන්න නො තකා හැරීම ජර්මානු යුදේවිවන්ට කිසිසේත් ම කළ නො හැකි විය. සත්තකින්ම ජර්මානු මන්ත්‍රන සභාවට අපේක්ෂකයන් ලෙස යුදේවිවන් ඉදිරිපත් කළ එකම දේශපාලන පක්ෂය වූයේ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂය පමණි. 1903 මැතිවරනයේ දී එම පක්ෂය ප්‍රථම වතාවට ජර්මානු යුදේවි ජන්ද වලින් සැලකිය යුතු කොටසක් දිනා ගත්තේ ය.

මේ අතර දී කිව යුතු කරනාක් නම්, මෙය මහාවාරය ගෝල්චිභාගන් 1933ට පෙර ජර්මනියේ දේශපාලන ඉතිහාසය පිළිබඳව සඳහන් නොකරන කරනාක් බවය.

සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ අරගලයේ ප්‍රතිච්ඡලයක් ලෙස යුදෙව් විරෝධී පක්ෂයන්ගේ දේශපාලන බලපෑම, 1980 මැයි ගනන් වල සිට පලමු වන ලෝක යුද්ධය පිහිටි ගිය අවස්ථාව දක්වා වූ කාලය තුළ ප්‍රජාතයට ම පිරිහි ගියේ ය. විසි වන සියවසේ ප්‍රථම වර්ෂ කුල දී යුදෙව් විරෝධයේ අතිශයින් ම ප්‍රවන්ත පිහිටිම සිදු වූයේ ජර්මනිය තුළ හෝ ප්‍රත්සය තුළ නොව, රුසියාවේ දී ය.

රුසියාවේ යුදෙව්-විරෝධය

රුසියාවේ සිදු වූ ලේ වැකි මහා යුදෙව් සංභාරයන් වනාහි වර්ධනය වී ගිය කමිකරු පන්තියේ විෂ්වවාදී ව්‍යාපාරයට සාර් පාලනය විසින් දක්වන ලද සාම්පූහ්‍ර ප්‍රතික්ෂාවකි. ආන්ත්‍රික කමිකරු පන්තිය තුළේ කිරීම සඳහා ‘බිලැක් හන්ත්ව්’ නම් ලද දක්ෂීනාංශික අරඛ-මිලිටරි කන්ඩායම් සංවිධානය කළේ ය.

ඇරලැන්ඩ් ගිගේස් නම් ඉතිහාසයුයා ලියන පරිදි: “යුරෝපයේ යුද්ධ දෙක අතරතුර සමයේ ගැසිස්ට් ව්‍යාපාර වලට මෙන් බිලැක් හන්ත්ව් කන්ඩායමට ද වැඩියෙන් ආධාර ලැබුන් නවිකරනයේ හා ප්‍රතිසංස්කරනයේ ප්‍රතිච්ඡලයක් ලෙස සමාජය තුළ තමන්ට තිබුණු සුළු තැන ද තැනි වී යමින් සිටි, නැත්තෙනාත් නැති වී යතැයි බියෙන් සිටි අපේක්ෂාභාග ලුම්පන් කන්ඩායමවලිනි: එනම්, තාවකාලික කමිකරුවන් ලෙස නගර වලට ඇද වැළැනු නට්ටම් වූ ගොවියන්, මහා ජාවාරම් වල තරගකාරීන්වය තිසා මිරිකි ගිය කුඩා කඩ කාරයන් හා හස්ත කරමාන්ත කරවන්, සුළු නිලධාරීන් හා පොලිස්කාරයන් සහ ‘අලුත තැගපු’ කමිකරුවන්, ශිෂ්‍යයන් හා යුදෙව්වන් විසින් සාර් රුම් දෙවියන්ගෙන් ලැබුණු බලයට අහියෝග කෙරෙනු දැකිමෙන් කම්පාවට පත් වූ සියලු වර්ග වල තැබැරුම් ජාතිමාමකයන් යනාදින්ගෙනි.” (9)

දෙවන නිකොලස් සාර්ගේ පාලන තන්ත්‍රය 1905 විෂ්වවාදී ව්‍යාපාරයට ප්‍රතිච්ඡලයක් ලිඛිත රුකුණු භාරිතිනි. මහි ප්‍රධාන ඉලක්කයක් වූයේ යුදෙව්වන් ය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සංස්ථා පිහිටුවීමට පොරාන්දු වූ සාර්ගේ 1905 ඔක්තෝබර් ප්‍රකාශනයෙන් ඉක්තිත සති දෙකේ දී යුදෙව් විරෝධී සංභාර 690ක් වාර්ථා විය. මෙම කාල පරිව්‍යේදයේ දී යුදෙව්වන් 3000ක් මරා දමන ලදී. ඔබේස්සාවේ සංභාරයක් යුදෙව්වන් 800ක ජ්විත විනාශ කළේ ය. 500කට තුවාල කරන ලද අතර ලක්ෂයක් ජනයට උන්හිටි තැන් තැනි කරන ලදී. මෙම සංභාර ආන්ත්‍රිවේ සාම්පූහ්‍ර ආධාරයෙන් සිදු කරන ලද බව වැඩි කළ යාමට පෙර තහවුරු කෙරුනි. ඒවායේ දේශපාලන යන්ත්‍රය එවක සමාජවාදී ප්‍රවත් පතක මෙසේ විස්තර කරන ලදී:

“පැරනි සුපුරුපු පින්තුරයකි! පොලිසිය කළ තබා ම සංභාරය සංවිධානය කරයි. පොලිසිය එය උසිගන්වයි. ආන්ත්‍රිවේ කාර්යාලවල යුදෙව් සාතනයක්

ඉල්ලා පත්‍රිකා මුද්‍රනය කරනු ලැබේ. සංභාරය ඇරණීන විට පොලිසිය අකර්මනාව බලා සිටි. හමුදාව ද නිශ්චිඩව කළ ගතකයන්ගේ වැඩ කටයුතු දෙස බලා සිටි. මෙම පොලිසියම සංභාරකයන්ට නඩු පැවරීමේ ප්‍රෝඩ්ඩ්‍රාවක් ක්‍රියාත්මක කරයි. නිලධාරීන් විසින් සංභාරකයන්ට එරෙහිව පවරන ලද නඩු සැම විටම එකම ආකාරයකින් ක්‍රියාත්මක වේ. ඒවා දිගටම ඇදේදී යයි. එකම සංභාරකයෙක් වත් වැරදිකරු යැයි තින්දු නොකෙරේ. සමහර විට බැවැ කැමට හා කැපීම් කෙටිම වලට ලක් වූ යුදෙව්වන් ද බුද්ධීමතුන් ද උසාවිය ඉදිරියට ඇදුගෙන එනු ලැබේ. මාස ගනන් ගත වේ - තුතින්, ර්ලග සංභාරය එලුණීන තෙක් මේ පැරනි හැමදාම අලුත් වන කතාව අමතක කරනු ලැබේ.” (10)

1906 දී ලියන ලද මෙම උපියේ කතා ලෙනින් ය. එනිහාසික කරුණු කඩා වැදීමෙන් ප්‍රමානු යුදෙව්-විරෝධය තම තාවාය බිඳ වැවෙන්නට ඉඩ නො දෙන ගෝල්ඩ්හාගන් තුන් වන රයිකය (හිටිලර් පාලනය) පිහිටුවීට පෙරානු යුරෝපයේ සිදු වූ හයෝකර යුදෙව් විරෝධී ප්‍රවන්ත පිහිටි වලින් දරුණුතම එක ගැන මොන ම සඳහනක් හෝ නොකාට මග හරි.

ජර්මනියේ දේශපාලන යුදෙව්-විරෝධය යලිපන ගැසීම

පලමු වන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු ජර්මනියේ විෂ්වවාය ප්‍රපුරා ගොස් නොහෙන්සොලර්න් රාජාන්ත්‍රිව බිඳ වැවීමෙන් සමග යුදෙව් විරෝධය දේශපාලන අවියක් ලෙස යොදා ගැනීම යලින් වරක් බරපතල සාධකයක් බවට පත් විය. නාසි ප්‍රවරයේ දී ප්‍රධාන ක්‍රියා කළාපයක් ඉටු කළ යුදෙව් විරෝධයේ බලය, සුළු ධනේශ්වරයේ අපේක්ෂාභාගයට ද කමිකරු පන්තියේ දේශපාලන නොමග යාමට ද සාම්පූහ්‍ර අනුපාතික විය. ජර්මනිය යුද්ධය පරාජය වීමට පසුව එලක් සිද්ධින් තිසා සුළු ධනේශ්වරය කම්පාවට පත්වී තිබුනි. ගෙල මිරිකනු ලැබූ විෂ්වවායක් මත ගොඩනැගුණු වයිමාර් සමූහාන්ත්‍රිව අරුබුදයෙන් අරුබුදයට ගමන් කළේ ය.

ටොටිස්කි මෙසේ ලිවිය: “පැන්වාත් යුධ කාලීන වියවුල හස්ත කරමාන්තකරුවන්ට ද නොරාමිල්කරුවන්ට ද සිවිල් නිලධාරීන්ට ද කමිකරුවන්ට තරම් ම නො අඩුව පහර එල්ල කළේ ය.... යුද්ධය, පරාජය, වන්දී, උද්ධමනය, රුරු පෙදෙස ප්‍රන්සය විසින් අල්ලා ගැනීම, අරුබුදය, දිරුනාව, උමතුව යන මේ සියල්ල අලාගත් වාතාවරනය තුළ සුළු ධනේශ්වරය මෙන්ම රටවූ සියලු පක්ෂයන්ට එරෙහිව තැගැ සිටියේ ය. කටර කළෙකවත් බංකොලාන් බවත් ගොඩ නො ආ කුඩා දේශපාලනය එවක යන්ත් ද, සරස්වි ගිය එහෙත් රකියා හෝ සේවා දායකයන් නො ලත් ඔවුන්ගේ ප්‍රතුයන්ගේ ද දැවැද්ද හෝ මතාලයන් නොලත් ඔවුන්ගේ දුවරුන්ගේ ද තියුණු මැසිවිල් වලින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබූවේ ස්ථාවරන්වය හා යකඩ හස්තයකි. (11)

තමන් කමිකරු පන්තිය තුළට ඇද වැවෙතැයි නිරතුරුව බියට පත්ව සිටි මෙම ස්තරයේ වියරු බව, කාන්සාව හා වේදනා වලට ප්‍රකාශනයක්, හිටිලර් විසින් සම්පාදනය කරන ලදී. පහල මධ්‍යම පන්තියෙන් උපන් හෙතෙම තමාගේ වරිතය හැඩි ගැසු මූල් අවුරුදු වියනාවේ ගත කලේ ය. ඔහුගේ ලෝක දෘශ්‍රිය ලාභ දක්ෂිනාංශික කුනු අගල් පුවත් පත් විසින් හැඩි ගසනු ලැබේනි. කමිකරු පන්තිය ද සමාජවාදය ද කෙරේ තම වෙරය ඔහු අත් කර ගත්තේ ද එහි දී ය. කොන්ච් හෙයිඩ් නැමති ගැසිස්ට්-විරෝධී තික්ෂන ජරමානු ලේඛකයාට අනුව හිටිලර්ගේ යුදෙවි-විරෝධය, කමිකරු පන්තිය කෙරේ හිටිලර් දැක්වූ සරව-හක්ෂක වෙරයේ අතුරු එළයක් විය.

හිටිලර්, "ඇක්තිය නිෂ්පාදනය කරා නීතු ලෙස පරිවර්තනය කිරීමට කැප වූ මානව පැවැත්මේ සමස්ථ ක්ෂේත්‍රයට ම වෙර කලේ ය; නිෂ්පාදන සන්තතිය තුළට හසුව ඒ තුළ දී තලා දැමීමට ඉඩ දුන්නා වූ මිනිසුන්ට ඔහු වෙර කලේ ය. ඔහුගේ මූල් ජ්‍යෙෂ්ඨය පුරාම ඔහුට කමිකරුවන් පෙනී ගියේ හිතියේ සංකේත රුපයක්, කාලකන්නි පිළිකුල් සහගත කයක් ලෙස ය.... කළීක වේදිකාවේ සිටගෙන දැන් වැඩ කරන්නන්ට වාටු වශයෙන් ඔහු පසු කලෙක කි සැම දෙයක් ම තනිකර බොරුම විය."

හිටිලර් යුදෙවිවන් කෙරේ දැක්වූ රක්ෂු ග්‍රස්තිය වටහා ගත හැකි යතුර ඇත්තේ මෙතැනා ය. මයින් කාම්ප් [Mein kampf- මගේ හටන] නම් සිය කානියේ දී හෙතෙම තමා යුදෙවි විරෝධය කරා පරිවර්තනය වූයේ කමිකරු ව්‍යාපාරය සමග ගැටීම තුළින් යයි හිටිලර් පැහැදිලි කලේ ය. ඔහුට ප්‍රථමයෙන් ම යුදෙවිවන් හමු වූයේ කමිකරුවන් අතරදී ය. බොහෝ යුදෙවිවන් කමිකරු ව්‍යාපාරය තුළ ප්‍රමුඛ ක්‍රියාකලාපයක් ඉටුකළ බව ඉක්තිතෙන් දැනගත් කළ හෙතෙම විශ්මයට පත් විය. "මිහුට ආලෝකය උපනැ"යි හෙයිඩ් ලිවි ය. "හදිසියේ ම 'යුදෙවි ප්‍රයන්ය' පැහැදිලි විය..... කමිකරු ව්‍යාපාරය ඔහුට එපා වූයේ එය යුදෙවිවන් විසින් මෙහෙයවනු ලැබූ තිසා නොවේ; ඔහුට යුදෙවිවන් එපා වූයේ ඔවුන් කමිකරු ව්‍යාපාරය මෙහෙය වූ හෙයිනි."

එක් දෙයක් සහතික යයි හෙයිඩ් නිගමනය කලේ ය: "ඇංග්‍රීස් හිටිලර්ගේ යුදෙවි විරෝධය මොල්වාලුයේ ධනපති රෝන්ස්විසිල් නොව සමාජවාදී කාල් මාක්ස් විසිනි."

හෙයිඩ් ලියු හිටිලර්ගේ ජ්වන වරිතය කියවීම මගින් මහාවාර්ය ගෝල්ඩ්හාගන්ට බුද්ධිමය වශයෙන් වාසියක් ලබා ගැනීමට තිබුනි. නමුත්, ඔහු එසේ කලේ නම්, ඔහු ලිවීමට ඉඩ තිබුනේ මුළුමනින් ම වෙනස් කාතියකි. එමගින් ඔහුට හිටිලර්ගේ ආසක්ත අප්‍රාගෝසුවේ යන කාතියෙන් ඔහු ලැබූ කරම් මුදල් කන්දරාවක් නොලැබේ යන්නට ඉඩ තිබුනි. ජ්වනයේ දී අප සියලු දෙනා ම දෙකින් එක තෝරා ගන්නෙමු.

අධ්‍යා සටහන්:

03. රොබට් එස් විස්ට්‍රූව් *Socialism and the Jews: The Dilemmas of Assimilation in Germany and Austria-Hungary* (සමාජවාදය හා යුදෙවි ජනයා: ජරමනිය හා ඔස්ට්‍රීයා-හංගෝරියාව තුළ අවශ්‍යකතා පිළිබඳ උපනෙකාරීක ගැටුල) (ලන්ඩන් සහ ටොරොන්ටේ: ඇසෝන්සියේට්ව් යුතිවර්සසිට් ප්‍රෙස්ස්, 1987) 56 පි.

04. විස්ට්‍රූව් විසින් උප්‍රවා දැක්වනු ලැබ ඇත. 53 පි.

05. සිව් ස්ටරන්හෙල්ගේ උප්‍රවා දැක්වීමක්, *Neither Right Nor Left: Fascist Ideology in France* (දකුනත් නො වේ, වමත් නො වේ: ප්‍රන්සය තුළ ගැසිස්ට්: ප්‍රින්ස්ට්න් යුතිවර්සසිට් ප්‍රෙස්ස්, 1986) 45-46 පි.

06. 53,46 පි.

07. විස්ට්‍රූව් උප්‍රවා දැක්වීක්. 94 පි.

08. විසිට්ව් 94-108 පි.

09. මර්ලන්ඩා ගිර්ස්, *A People's Tragedy: A History of the Russian Revolution* (මහජනයාගේ බෙඳාන්තයක්: රුසියානු විෂ්ලවයේ ඉතිහාසයක්), (නව්‍ය යෝර්ක්: වයිකිං ප්‍රෙස්, 1996), 196-97 පි.

10. වි. අයි. ලෙනින්, එකතු කළ කානි, වෙළුම 10 (මොස්කව්: ප්‍රගති ප්‍රකාශකයෝ, 1972) 509 පි.